

Олий Мажлис Қонунчилик палатасида

ИНСОН ҲУҚУҚ ВА ЭРКИНЛИКЛАРИГА РИОЯ ЭТИШ ТАЪМИНЛАНАДИ

Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди. Унда қатор қонун лойиҳалари кўриб чиқилди. Мухокамалар чоғида депутатлар асосий эътиборни инсон ҳуқуқ ва эркинликлари кафолатларини таъминлаш масалаларига қаратди.

Кичик қўйматдаги харид учун соддалаштирилган тартиб жорий этилади

Мажлисида "Давлат харидлари тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига давлат харидлари тизимини янада такомиллаштиришга қаратилган қўшимча ва ўзгартиришлар киритиш ҳақида"ги қонун лойиҳаси иккинчи ўқишда кўриб чиқилди.

У билан давлат харидларида барқарорлик принципларини жорий этиш орқали давлат буюртмачиларига қўшимча имконият яратиш белгиланмоқда.

Бундан ташқари, суднинг қарорига кўра фирибгарлик, сохталаштириш ва коррупция билан боғлиқ жиноятларни содир этганида айбдор, деб топилган иштирокчиларни автоматик тарзда Инсофсиз ижрочиларнинг ягона реестрига киритиш тақдирини белгилади.

Давлат буюртмачиси, заруратга кўра энг яхши тақлифларни танлаш ёки тендер натижалари бўйича ҳадли келишув тузиш, янги харид тури ҳисобланган кичик қўйматдаги харид учун соддалаштирилган тартибининг жорий этиш ҳам қонун лойиҳасида ўз аксини топти.

Депутатлар фикрича, қонун лойиҳаси давлат харидлари тизимида очиклик ва шаффоқлиқни таъминлаш, илгор хорижий давлатлар тажрибаси асосида давлат харидлари соҳасидаги харид қилиш тартиб-таомилларини янада такомиллаштириш ҳамда давлат харидлари жараёнидаги таъбиркорлик субъектларини кенг жалб этишга хизмат қилади.

Мажлисида қонун лойиҳаси депутатлар томонидан учинчи ўқишда қабул қилинди ва Сенатга юборилди.

Маҳаллий Кенгашларни депутатлар орасидан сайланадиган раис бошқаради

Мажлисида "Янги таҳрирдagi Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганлиги муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига маҳаллий давлат ҳокимияти органлари фаолиятини такомиллаштиришга қаратилган ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида"ги қонун лойиҳаси иккинчи ўқишда кўриб чиқилди.

Бир гуруҳ депутатлар томонидан қонунчилик ташаббуси ҳуқуқи асосида ишлаб чиқилган қонун лойиҳаси билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ҳокимлар ҳамда маҳаллий Кенгашлар ваколатларини такомиллаштиришга қаратилган ўзгартириш ва қўшимчалар киритилмоқда.

Хусусан, қуйидагилар назарда тутилмоқда:

- маҳаллий Кенгашлар фаолиятига депутатлар орасидан сайланадиган раис бошчилик қилиши;
- халқ депутатлари Кенгаши раиси ўз вазифаларини бажариш даврида доимий ва бошқа комиссиялар, партия гуруҳлари таркибига кириши мумкин эмаслиги;
- кенгашлар йиғилишларида ҳоким номзоди кўриб чиқилаётганида номзод маҳаллий Кенгаш депутатларига ҳудудни ривожлантириш дастурини тақдим этиши шартлиги;
- маҳаллий Кенгаш ва ҳоким қабул қиладиган ҳужжатлар Ягона электрон тизимда (e-qanoq.gov.uz) рўйхатдан ўтказилиши ва тизимга жойлаштирилиши, рўйхатдан ўтказилмаган ҳужжатларнинг ҳаққий эмас, деб ҳисобланиши белгиланмоқда.

Мажлисида қонун лойиҳаси депутатлар томонидан учинчи ўқишда қабул қилинди ва Сенатга юборилди.

Омбудсман ваколатлари кенгайтилди

Мажлисида депутатлар томонидан қонунчилик ташаббуси ҳуқуқи асосида ишлаб чиқилган "Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (омбудсман) тўғрисида"ги қонун лойиҳаси концептуал жиҳатдан биринчи ўқишда кўриб чиқилди.

9 боб, 56 моддадан иборат маъмур қонун лойиҳасида Омбудсман институтига қўшимча кафолатлар бериш тақдирини белгилади.

Шунингдек, Омбудсман фаолияти тўғрисидаги маъруза Олий Мажлис палаталарининг мажлисларида ҳар йили эшитилиши назарда тутилмоқда. Давлат органлари, жумладан, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи ва назорат қилувчи органлар томонидан инсон ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилишга оид қонун ҳужжатларига рияз этилиши ҳолати тўғрисида Омбудсманнинг Ўзбекистон Республикаси Президенти ва Олий Мажлис палаталарига ахборот тақдим этиш тартиби мустаҳкамланган.

Бундан ташқари, Омбудсман томонидан ҳар йили 15 мартга қадар Олий Мажлис палаталарига қўйноққа солиш ҳолатларининг олдини олиш бўйича амалга оширилган ишлар юзасидан маъруза тақдим этилиши кўзда тутилмоқда.

Шу билан бирга, айни бир шахнинг икки мартадан ортиқ Омбудсман этиб сайланишига йўл қўйилмаслиги, Омбудсман ва унинг ўринбосарининг ўз ваколат муддатидан олдинда дахлсизлиги бўйича қўшимча кафолатлар, Омбудсманнинг доимий асосда ишловчи минтақавий вакили мақоми қонун лойиҳасида акс этапти.

Омбудсман томонидан инсон ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларига рияз қилиш бўйича қонун ҳужжатларининг бўзилишига йўл қўймаслиги тўғрисида давлат органлари ва бошқа ташкилотларнинг мансабдор шахслари, тинловчилар оғнини манипуляция қилиш ҳолатлари ортипти. Амалдаги қонунчиликда маъруза, тақдимот, семинар, маҳорат дарси, курс, лекция, магарон ва давра суҳбати каби шахсларда амалга оширилган фаолият ҳуқуқий жиҳатдан тартибга солинмаган.

Бу, ўз навбатида, қатор муаммоларни кездириб чиқармоқда.

Қонун лойиҳасида қуйидагилар назарда тутилмоқда:

- маърифий фаолият инсонни шахсий, интеллектуал ва маънавий ривожлантириш, ижтимоий ва иқтисодий фаолигини ошириш, интеллектуал ва ижодий салоҳиятини намоён этиш, индивидуал салоҳияти, имкониятлари, коммуникатив қобилиятларини яхшилаш учун зарур кўникма ва малакани шакллантиришга қаратилган ҳамда давлат таълим стандартлари билан қамраб олинмайдиган фаолият тури ҳисобланиши белгиланмоқда;
- маърифий фаолиятнинг республика ижро этувчи ҳокимият органлари, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари, жисмоний ва юридик шахслар томонидан қонунчилик ҳужжатларида назарда тутилган талабларни ҳисобга олган ҳолда амалга оширилиши мумкинлиги кўзда тутилмоқда;
- маърифий фаолиятни амалга ошириш тақриданган шахслар доираси белгиланмоқда;
- маърифий фаолиятни амалга ошириш тартиби, шакллари, уни амалга ошириш талаблари ва шартлари Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланиши назарда тутилмоқда.

Қонун лойиҳаси юзасидан билдирилган фикр-мулоҳазалардан сўнг ушбу ҳужжат депутатлар томонидан учинчи ўқишда қабул қилинди ва Сенатга юборилди.

Халқ таъбири: қонунчиликни бузганлик учун жавобгарлик белгиланаётди

Депутатлар томонидан қонунчилик ташаббуси ҳуқуқи асосида ишлаб чиқилган "Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (омбудсман) тўғрисида"ги қонун лойиҳаси концептуал жиҳатдан биринчи ўқишда кўриб чиқилди.

фаолиятни амалга ошириш учун лицензия бериш, унинг амал қилишини тўхтатиб туриш ёки тугатиш, лицензияни бекор қилиш тўғрисидаги ахборотни оммавий ахборот воситалари ва (ёки) ўзининг расмий веб-сайти орқали улар оғз берган санадан икки иш куни ичида эълон қилиши белгиланмоқда.

Мажлисида қонун лойиҳаси депутатлар томонидан биринчи ўқишда қабул қилинди.

Ноқонуний маърифий фаолиятга чек қўйилади

Мажлисида бир гуруҳ депутатлар томонидан қонунчилик ташаббуси ҳуқуқи асосида ишлаб чиқилган "Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига маърифий фаолиятни амалга ошириш тартибини белгилашга қаратилган қўшимча ва ўзгартиришлар киритиш тўғрисида"ги қонун лойиҳаси биринчи ўқишда концептуал жиҳатдан муҳома қилинди.

Таъкидланганидек, кейинги пайтларда аҳолининг турли қатламлари, айниқса, ёшлар ўртасида носоголом маърифий ишларни амалга ошириш кўпайиб, бундай тадбирларда омма ва ёшларнинг оғини, маданиятига беғона бўлган турли қарашлар, ёт гоялар ва ҳиссиётлар сингдирилмоқда. Гўёки, "маърифий" деб баҳоланган қўп сонли йиғинлар, учрашувлар, ўқув ва суҳбатлар махсус билим ва таърибага эга бўлмаган ҳамда асосий мақсади пул ишлаш бўлган сохта тренерлар, лекторлар томонидан амалга оширилмоқда. Бундай тадбирларда миллий манфаатларимизга зид тушулчалар тарғиб этилиб, тинловчилар оғнини манипуляция қилиш ҳолатлари ортипти.

Мажлисида қонун лойиҳаси депутатлар томонидан биринчи ўқишда қабул қилинди ва Сенатга юборилди.

ган — "Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига қўшимча ва ўзгартиришлар киритиш тўғрисида"ги қонун лойиҳаси биринчи ўқишда концептуал жиҳатдан кўриб чиқилди.

Қонун лойиҳаси билан Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексга ўзгартиш ва қўшимчалар киритилмоқда. Унга қўшимча ҳисобга олинишига қўшимча бўлишига эга бўлмаган шахс томонидан фуқароларга тиббий ташхис қўйиш ва даволаш хизматларини кўрсатиш, маъмур хизматларини омма олдида тарғиб қилиш, башарти жиноят алomatлари бўлмаса, фуқароларга базавий ҳисоблаш миқдорининг ўн беш бараваридан йигирма бараварига, мансабдор шахсларга эса — йигирма бараваридан йигирма беш бараварига миқдорда жарима солишга сабаб бўлади.

Халқ таъбири йўналишида руҳсат этилмаган усуллари қўлланган ҳолда фуқароларга тиббий ташхис қўйиш ва уларни даволаш хизматларини моддий қимматликлар оғини ва мулкий манфаатдор бўлиш эвазига кўрсатиш, маъмур хизматларини омма олдида тарғиб қилиш, башарти жиноят алomatлари мавжуд бўлмаса, базавий ҳисоблаш миқдорининг ўн беш бараваридан йигирма бараварига миқдорда жарима солишга сабаб бўлади.

Ушбу ҳуқуқбузарликлар маъмурий

жазо чораси қўлланилганидан кейин бир йил давомида такоран содир этилса, базавий ҳисоблаш миқдорининг йигирма бараваридан ўттиз бараварига миқдорда жарима солишга ёки ўн беш суткага муддатта маъмурий қамоққа олишга сабаб бўлади.

Мунозаралардан сўнг қонун лойиҳаси депутатлар томонидан қабул қилинди ва Сенатга юборилди.

Муайян ҳуқуқбузарлик жазонинг бошқа турига қандай алмаштирилади?

Мажлисида назорат остидаги шахслар томонидан ҳуқуқбузарликлар содир этилишининг олдини олишга доир қонун лойиҳаси депутатлар томонидан биринчи ўқишда кўриб чиқилди.

У билан Жиноят ва Жиноят-ижроия ҳамда Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексларга ўзгартириш ва қўшимчалар киритилмоқда. Жумладан, Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекснинг 185- ва 187-моддаларига (пробация назоратидаги шахсларга нисбатан) назарда тутилган маъмурий ҳуқуқбузарликлар аниқланган тақдирда, ички ишлар органлари пробация хизматининг қатта инспекторлари ва инспекторларига маъмурий баённома расмийлаштириш ваколати берилмоқда.

Жиноят-ижроия кодекси 211-моддасига киритилган ўзгартиришларга кўра асосий жазо тариқасида тайинланган муайян ҳуқуқдан маҳрум қилиш тариқасидаги жазони ўтатиш тартиби ва талаблари маҳкум томонидан бузилганлиги учун пробация бўлимаси унга нисбатан оғохлантириш тарзидаги интизомий жазо чорасини қўлади.

Оғохлантириш тарзидаги интизомий жазо қўлланилганидан кейин бир йил ичида ҳукм талабларини такоран бажармаган маҳкум жазони ўтатишдан қасддан бўйин товловчи, деб эътироф этилади.

Қонун лойиҳаси депутатлар томонидан биринчи ўқишда қабул қилинди.

Психологик ёрдам кўрсатиш сифати янада яхшиланади

Бир гуруҳ депутатлар томонидан қонунчилик ташаббуси ҳуқуқи асосида ишлаб чиқилган "Аҳолига психологик ёрдам кўрсатиш тўғрисида"ги қонун лойиҳаси иккинчи ўқишда моддама-модда атрафлича кўриб чиқилди.

Мазкур ҳужжат жорий йилнинг 25 июнь куни Қонунчилик палатасида 25 июнь куни Қонунчилик палатасида биринчи ўқишда концептуал жиҳатдан қабул қилинган эди. Утган вақт давомида қонун лойиҳаси кўриб чиқилишига қўшимча бўлишига ҳужжатнинг маъмурият ва ҳокимият қўғамчилари билан муҳокама қилиниши назарда тутилмоқда.

Масъул қўмилада, ишчи гуруҳ йиғилишларида қонун лойиҳасини такомиллаштириш юзасидан депутатлар, жамоатчилик томонидан билдирилган фикр ва тақлифлар атрафлича ўрганлиб, уларнинг ақсарияти қонун лойиҳасида ўз аксини топди.

Қайд этилганидек, қонун лойиҳаси билан аҳолига психологик ёрдам кўрсатишнинг асосий принциплари, вазифалари, турлари, шакллари, стандартлари аниқ белгиланмоқда. Шунингдек, психологик ёрдам кўрсатиш соҳаси иштирокчиларининг ҳуқуқ ва мажбуриятлари, бепул психологик ёрдам кўрсатиладиган шахслар тоифалари, таълим ташкилотларида психологик ёрдам кўрсатиш, ушбу соҳада тадқиқот ва илмий таҳрибалар ўтказиш масалалари, психологик ёрдам кўрсатишнинг рад этиш ёки тўхтатиш асослари назарда тутилмоқда.

Аҳолига психологик ёрдам кўрсатиш соҳасидаги профессор-асосиярлар фаолиятининг ҳуқуқий асослари яратилганди.

Шу билан бирга, Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекс психологик ёрдам кўрсатиш ҳуқуқига эга бўлмаган шахс томонидан ёхуд аҳолига психологик ёрдам кўрсатиш бўйича қонунларда белгиланган чекловларга рияз этмаган ҳолда психологик ёрдам кўрсатганлик учун жавобгарлигини белгилловчи алоҳида модда билан тўлдирилмоқда.

Мажлисида таъкидланганидек, фуқаро-

ҳуқуқ ва манфаатларига зиён етказилишининг олдини олишга, мамлакатимизнинг халқро рейтинглардаги макеини янада оширишга хизмат қилади.

Мажлисида қонун лойиҳаси депутатлар томонидан қабул қилинди.

Гаров хати онлайн тартибда расмийлаштирилади

Мажлисида "Ипотека кредити бозорининг ривожлантирилиши ва кенгайтирилиши муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида"ги қонун лойиҳаси биринчи ўқишда концептуал жиҳатдан кўриб чиқилди.

Бугунги кунда жаҳон амалиётида қўшимча маблағларини жалб қилиш усулларидан бири — бу ипотека шартномалари бўйича берилган гаров хатларини таъминот сифатида ишлаштириш, молия институтларидан қарз маблағларини жалб қилиш ҳисобланади.

Лойиҳада "Ипотека тўғрисида"ги Қонунга ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш орқали гаров хатини расмийлаштириш, рўйхатдан ўтказиш, унинг айланмаси тартибининг ва тегишли равишда ипотекани қайта молиялаш жараёни соддалаштирилмоқда.

Таъкидланганидек, бугунги кунда рўйхатдан ўтказувчи орган томонидан гаров хатини расмийлаштириш пайтида томонларнинг иштирок этиши, шунингдек ариза берувчиларнинг рўйхатдан ўтказувчи органга (кадастр) тўғридан-тўғри муносабат қилиниши гаров қўлинилади. Бу эса берилмаган гаров хатлари сонини кўпайтириш ҳолларда жиддий қийинчиликларни келтириб чиқаради.

Ушбу қонун лойиҳаси билан гаров хатини онлайн тартибда ёки давлат хизматлари марказларига бориш орқали расмийлаштириш белгиланмоқда. Шунингдек, электрон гаров хатининг концепцияси жорий этилмоқда. Бу, ўз навбатида, харажатларни камайтириш ва вақтни тежаш имконини беради.

Бундан ташқари, ипотекани қайта молиялаштириш ташкилотлари томонидан облигациялар чакрилиш орқали Капитал бозоридан янада кўпроқ маблағларни жалб этиш механизмининг жорий қилиш ҳам назарда тутилмоқда.

Мухокама давомида депутатлар қонун лойиҳасидаги нормаларга ўз муносабатларини билдириб, уларни такомиллаштириш бўйича қатор тақлиф ва тавсиялар бердилар.

Мажлисида қонун лойиҳаси депутатлар томонидан қабул қилинди.

Ер қаъри бойликларида фойдаланиш қай тартибда бўлади?

Мажлисида "Ер қаъри тўғрисида"ги қонун лойиҳаси биринчи ўқишда концептуал жиҳатдан кўриб чиқилди.

Мазкур қонун лойиҳаси билан соҳадаги муносабатларни тартибга солиш учун тўғридан-тўғри амал қиливчи нормалар назарда тутилмоқда. Шу асосда лойиҳада фойдаланиш қазилмаларининг таснифи янада аниқлаштирилмоқда. Шунингдек, ер қаъридан фойдаланиш ҳуқуқи учун руҳсатномаларни бериш, ҳисоботларни қабул қилиш ва бошқа соҳадаги давлат хизматларини кўрсатиш жараёнида "ағона дарча" принципини жорий қилинган. Инвестиция жозибдорлигини кескин ошириш мақсадида давлат органи назорати остида ер қаъридан фойдаланиш руҳсатномасини лицензият томонидан таъсир қилиш (сотиб, гаровга қўйиш ёки бошқа шахсларга ўтказиш) механизми татбиқ этилмоқда.

Шу билан бирга, геологик ахборотга бўлган мулк ҳуқуқи, инвесторлар томонидан уни алмашиш ва реализация қилиш нормалари такомиллаштирилган. Ер қаъридан фойдаланиш шарт-шароитлари бўйича баъзи фойдаланиш қазилмаларининг ўзига ҳок хусусиятларидан келиб чиққан ҳолда углеводородлар йўналиши кескин қўчайтирилиб, халқаро амалиётдаги замонавий нормалар билан тўлдирилмоқда.

Углеводородлар рекогносцировкаси, геологик жиҳатдан ўрганиш ва қазиб олишнинг нормалари алоҳида моддаларда акс эттирилган. Яран қазиб олиш ва шу билан боғлиқ жараёнда радиациявий хавфсизлик, шунингдек, Халқаро атом энергетикаси агентлиги талаблари билан боғлиқ ҳолда қўшимча талаблар белгиланмоқда.

Бундан ташқари, нуруда қазилмаларни геологик жиҳатдан ўрганиш ва қазиб олиш учун руҳсатномалар расмийлаштиришнинг аниқ тартиби ҳамда руҳсатномаларга эга ер қаъридан фойдаланувчиларнинг ҳуқуқ ва мажбуриятлари белгиланиб, даврий ва яқиний ҳисоботларни тақдим этиш, қазилмаларни геологик жиҳатдан ўрганиш ҳамда қазиб олишнинг йиллик минимал харажатлари назарда тутилган.

Мажлисида лойиҳада экология ва атраф-муҳитни келгусида кафолатли асраш мақсадида ер қаъридан фойдаланишда экологик хавфсизлигини таъминлашнинг қоидалари акс этаётгани қайд этилди.

Фикр-мулоҳазалардан сўнг қонун лойиҳаси депутатлар томонидан биринчи ўқишда қабул қилинди.

Янгиланаётган Ўзбекистон:

ИСЛОҲОТЛАР

ЭНГ КЎРКАМ ВА ОБОД МАСКАН

Нигаргул ГОБЕНОВА,
«Алтин жағис» МФЙ раиси
(Қорақалпоғистон
Республикаси):

— Одатдагидек ишхонамга келаётсам, кўча бошидаги болалар богчасига невараларини топириб чиқаётган онахонлар суҳбати эътиборимни тортди. Улар Президентимизнинг Қорақалпоғистонга ташрифи қутилаётгани, давлат раҳбарининг ҳар бир ташрифи улкан бунёдкорлик ва янгиланишларга замин яратишини фахр билан сўзлашарди.

Янги қурилган замонавий йўлақдан маҳалла фуқаролар йиғинига борарканман, беихтиёр унинг олдинги қиёфаси кўз ўнгимда гавдаланди. Маҳалламиз Нукус шаҳрининг энг чекка ҳудудларидан бўлиб, транспорт, коммуникация тармоқлари тўлиқ тортилмаган эди. 2021 йилда ҳам маҳаллагача йўналишли транспорт қатнови йўлга қўйилмаган. Йўлларнинг ёзда чанг, қишда лойлигидан такси ҳайдовчилари ҳам маҳалламизга боришни кўп ҳам хушламасди. Президентимизнинг 2022 йилда

Қорақалпоғистонга сафаридан кейин «Алтин жағис» маҳалласи «Обод маҳалла» давлат дастурига киритилди. Йўллар, электр энергияси, ичимлик суви ҳамда газ тармоқлари янгидан тортилиб таъмирланди. Эътиборлиси, маҳалламиз кўчаларига кум-шағал аралашмаси тўшалиб, ўнлаб кўчалар обод бўлди. Тўрт манзилда болалар майдончаси, фуқаролар йиғини биноси янгидан қуриб битказилди.

Ўтган йили Президентнинг маҳалла-

мизга ташрифини маҳалладошлар, жумладан, ўзим ҳам ҳаяжон билан эсламан. Ушанда давлатимиз раҳбари мендан маҳаллага 500 миллион сўмдан кўшимча маблағ ажратилиши ва уни нималарга сарфлашимиз ҳақида сўраганди. Шу маблағ эвазига аҳоли хонадонларидаги томорқаларга оқар сув тармоқларини тортиб, маҳалламизни яшил маконга айлантириш ниятим борлигини айтгандим. Ҳозирги кунда асосий қувурлар таъмирланиб, ундан томорқаларга сув тортилди. Каналдан сув чиқарувчи насос агрегати, трансформатор ўрнатилди. Яқин кунларда охириги монтаж ва электр энергиясига улаш ишлари аяқланиб, маҳалла хонадонларининг томорқаларига канал сувлари етказилди. Маҳалламиз ёшлари шуғулланадиган замонавий Болалар спорт мажмуаси фойдаланишга топширилди. Қисқача айтганда, ҳозирга келиб «Алтин жағис» маҳалласи олиб бориладиган қурилиш ва ободонлаштириш ишлари натижасида Нукусдаги энг кўркам ва обод масканга айланди.

ХОНАДОНИМИЗГА ҚУТ-БАРАКА КЕЛДИ

Собиржон МАТЧОНОВ,
меҳнат фахрийси (Хоразм вилояти):

— Мен меҳнат фахрийсиман. Бугунги янгиланаётган, янги қиёфа касб этаётган жонажон юртимизда кечаётган қайноқ жараёнларни телевизордан кузатиб бораман, қалбим беихтиёр фахру ифтихорга тўлади.

Президентимиз Шавкат Мирзиёев яқинда Хоразмга сафари чоғида қутилмаганда хонадонимизга ташриф буюрди. Бу ташриф оиламиз, маҳалламиз учун ажойиб тўхфа бўлди. Суҳбат чоғида Юртбошимизнинг куйинчаклик ва алоҳида меҳр билан айтган гаплари ҳали ҳамон қулоқларим остида жаранглаб турибди. Ўзим кишлоқ ҳўжалиги илминини яхши биламан. Мўъжазгина томорқада иссиқхона қуриб, қулупнай етиштирамиз. Ўй шароитида балиқчиликни йўлга қўйганмиз. Парвариш қилаётган парранда — юздан ортиқ товуқ, мингга яқин бедана оиламизга қўшимча даромад келтиради. Давлатимиз раҳбари томорқадан ҳар бир оила фойдаланиши, камтарона тажрибамизни бошқа хонадонларда ҳам омаллаштириш мумкинлигини айтгани ишимизни янада кенгайтиришга туртки берди.

Шундан сўнг маҳалладагилар келиб томорқамиздаги ишлар билан танишди. Уларни ҳам деҳқончиликни бошлади. Сир эмаски, бир пайтлар шу қўшнилари билан гектарлаб пахта экдик, лекин косамиз оқармади. Фарзандларимиз билан чилланинг иссиғида қовжираб, қишнинг аёзидики қалтираб далага борардик. Ҳозир томорқадаги иссиқхонада етиштирган ҳосилнинг эгаси ҳам ўзимиз.

Хонадонимизга Юртбошимизнинг қадами қутлуг келиб, махсулотларимизни сотишдан тушган маблағларни тўлаб, Урганчдан 3 хонали уй олдик. Энди тадбиркорлик фаолиятимизни кенгайтириб, қўзиқорин етиштиришни йўлга қўймоқчимиз.

ҲАҚИҚИЙ ҒАЛАБАНИНГ МОҲИЯТИ

Музаффарбек ТЎРАБОВЕВ,
дзюдо бўйича жаҳон ва Осиё
чемпиони (Сурхондарё вилояти):

— Мусобақа шохсупасига кўтарилганимда, ўзимга ўзим: «Бўлди, бу гал ўзимни ушлаيمان, йиғламаيمان», дейману, қайда, барибир кўзёшларимни тия олмайман. Давлатимиз мадҳияси оҳангида ажиб сеҳр бор. Бошим узра юрт байроғи кўтарилиб, мадҳия янграган лаҳзада, аввало, ота-онамнинг дуосини ҳис этаман. Миллионлаб ҳамюртларимнинг олқишлаётгани, астойдил ғалаба тилашаётгани, айниқса, давлатимиз раҳбарининг ишончи ва умиди менга катта куч бағишлайди. Энди, айтинг-чи, шундай паллада кўздаги ёшларни жиловлаб бўлармиди?!

Халқро майдондаги илк ютуғим 2022 йили Тошкент шаҳрида ўтказилган дзюдо бўйича жаҳон чемпионатида — 100 кг. вазн тоифасида олтин медални қўлга киритганим бўлди. Шу лаҳзада видеоселектор йиғилишида Президентимиз олтин медалга сазовор бўлганим ҳақида

хабар олган. Давлатимиз раҳбари ушбу янгиланган қувоним, шундай катта, муҳим мажлисда бутун халқимизни ғалаба билан табриқлагани ҳаётимда унутилмас воқеа бўлди. Ушанда юрт байроғи бошқа байроқлардан бандроқ кўтарилишининг қийматини, ҳақиқий ғалабанинг моҳиятини теран ҳис қилдим.

«Ханчюу — 2022» Осиё ўйинлари чемпиони бўлдим. 2023 йил Венгриянинг Будапешт шаҳри мезбонлик қилган Мастерс турнирида зафар қўчдим. Ҳарбийлар ўртасидаги жаҳон чемпионатида олтин медални қўлга киритдим. Шу йил

Гонконгга ўтган Осиё чемпионатида яна биринчи бўлдим.

Болалигимдан спорт билан шуғулланаман. Томиримда полвонлар қони бор. Ота-боболаримиз ор учун майдонга тушган. Биринчи устозим — отам. Биз, полвонлар соврин учун даврага тушмаймиз, бизни фақат бир нарса — номус қизиқтиради, дейди ҳар гал отам.

Спортчининг муваффақиятга эришишида биргина жисмоний имконият камлик қилади. У руҳий жиҳатдан ҳам кучли бўлиши керак. Устозларим мусобақаларга астойдил тайёрлашади, жисмоний имкониятларимни кенгайтиради, маҳоратимни оширади. Ота-онам дуоси, халқимизнинг олқишлари, Юртбошимизнинг эътибор ва ғамхўрлиги, ишончи кучимга куч, ғайратимга ғайрат қўшади. Ғалаба сари етаклайдиган асосий қуврулим ҳам шу. Олдимда катта имтиҳон турибди. Парижда бўлиб ўтадиган ёзги Олимпия ўйинларида ҳам юртимиз байроғини юксакка кўтаришни мақсад қилганман.

ГЎЗАЛЛИК ЯРАТАЁТГАН МЎЪЖИЗА

Сабоҳат НУРИДДИНОВА,
«Хусанбой Фирдавс гуллари» масъуляти
чекланган жамияти оилавий гулчиси
(Наманган вилояти):

— Наманган ўзининг гулсевар инсонлари, яшнаган чаманзорлари билан доврўқ қозонган. Бундан олтимиш уч йил аввал кичикки-на кўргазма сифатида намоиш этилган гул сайли йиллар ўтиб, авлодлар кўз ўнгида сайқал топди, юртимиз кадриятларидан бирига айланди.

Кейинги йилларда кўрсатилётган эътибор туфайли соҳа оддий ҳаваскорликдан профессионал касб даражасига кўтарилди. Авваламб бу юмуш билан ҳар ким ўз холиха шуғулланган бўлса, эндиликда у сановатлашди. Бир неча юзлаб ҳамкасбларимизни жамлаган гулчилар ассоциацияси ҳар ишимизда кўмакчи. Жойларда ихтисослаштирилган кластерлар фаолияти йўлга қўйилди. Улардан бири бизнинг Наврўз маҳалламизда ташкил этилган.

Биз, 120 нафар гулчи кўчатларни маҳаллийлаштириш, парвариш, сотиш, минерал ўғитлар таъминотида унинг ёрдамидан тўлиқ фойдаланамиз. Ўзимга келадиган бўлса, оиламиз билан ҳовлимиздаги ва даладаги учта иссиқхонада мавсум давомида уч юз минг тупга яқин гул етиштирамиз. Асосий даромадимиз шундан. Йилига ҳар бир хонадонга 150 — 200 миллион сўм соф фойда кириб борапти. Яна бир муҳим жиҳати, яқин вақтга қадар бир қатор гул кўчатлари хориждан олиб келиб кўпайтирилган бўлса, эндиликда уларни ўзимиз экспорт қилаямиз.

Шу ўринда соҳа ривожини, унинг меҳнатқашлари эришаётган натижалар аънавий гуллар байрамида бутун халқ кўз ўнгида намоён бўлаётганини таъкидлашни истардим. Давлатимиз раҳбарининг ташаббуси билан 2018 йилда халқро фестивал мақомини олган анжуман ҳар йили баҳорда дунёнинг турли бурчакларидаги ихлосмандларни нафосат сайлга қорлаб келмоқда. Бу йилгиси, айниқса, кенг қамрови билан янада фойдали ўтди.

Қирқ кун давом этган сайилга 6 миллиондан кўпроқ инсон келди. Уларнинг 200 мингдан ортиғи 60 га яқин давлатлардан келган сайёҳлар экан. Мана, гўзалликка ташналик, гулларнинг жозибали мўъжизаси!

Муҳими, шаҳримиз аҳлининг меҳмондўстлиги, ўзи севган касбга садоқатига хориждан келганлар ҳам тан берапти. Буларни кўриб, кўнгилларни шодлантирадиган, дилларга қувонч бағишлайдиган шу нафосатли касбини танлаганимдан фахрланиб кетаман.

ВАТАН ИЧРА ВАТАН — МАҲАЛЛА

Соҳиба ЙЎЛЧИЕВА,
Бағдод туманидаги
Юксалиш маҳалласи
фаоли (Фарғона
вилояти):

— Ватанга муҳаббат, ҳаётбахш ислохотларга дахлдорлик ҳисси маҳалладан бошланади. Маҳалла фаолиятини самарали юритиш учун янги тизим яратилди. Бу борада жорий этилган «ёшлар дафтари», «аёллар дафтари», «темир дафтар» каби тизимларни алоҳида эътироф этиш зарур. Аҳолининг ижтимоий ҳимояга муҳтож қатлами ана шу тизим асосида ўз оиласи фаровонлигини оширишти, ўз корхоналарини ташкил қилиб, иш берувчиларга айланишга эришди.

Маҳалламизда ҳозир 3 300 га яқин аҳоли истиқомат қилади. Бир пайтлар ўзим маҳалла фаоли сифатида кам таъминланган оилалар рўйхатини шакллантирганман. Ишсизлик, камбағалликдан кўзлари жавдираб турган оилалар ҳамон кўз ўнгимда. Қисқа вақтда хунармандчилик, ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш маҳалла драйверига айланди. Айни пайтда ёғоч ўймакорлиги, темирчилик ва каштачилик билан шуғулланаётган оилалар сафи кенгайиб бормоқда.

Аҳолини тадбиркорликка жалб қилиш мақсадида 22 та истиқболли лойиҳага 240 миллион сўм банк кредити ажратилди.

Тадбиркор Гулнора Усмонова ташаббуси билан «Гулнора Матқулбод бодомлари» корхонаси томонидан ҳудуддаги 500 дан зиёд оилалар касаначилик асосида ишга жалб этилди. Бир кунда 3 тоннагача махсулот қайта ишланиб, бутун мамлакатимиз бўйлаб етказиб берилмоқда. Эътибор ва рағбат туфайли маҳалламиз ўз-ўзини бошқариш институти сифатида юксак мавқега эга бўлди. Айни пайтда маҳалламиз бюджетидан 83 миллион сўм маблағ бор. Бу маблағ эвазига инфратузилма хизматлари сифатини ошириш, аҳоли фаровонлигини юксалтириш бўйича амалий ишлар қилинмоқда.

ШУКРОНАЛИК БИЛАН ЯШАШ — САОДАТ

Ҳикматулла ХОЛИҚ,
пенсияр (Сирдарё вилояти):

— Олаётган нафасинг қийматини қадрини соғлигини йўқотганимда янада теран ангайсан киши. Айниқса, умрининг пасту баланди, ташвишлию ташвишсиз довлонларидан ўтиб бўлган, энди хотиржамликка эришаман, оилам, бола-чақам, набира ва эваралар ардоғида ҳузурланиб ўтираман деганимда ҳасталаниб қолишдан ёмони йўқ экан.

Бундан бир неча ой муқаддам юрак қон-томирлар билан боғлиқ жиддий ҳасталикка йўлиқдим. Шифокорлар ташхисдан сўнг, тезда даволанмасам, бу салбий оқибатларга олиб келишини, аммо жарроҳлик амалиёти катта маблағ талаб қилишини айтишди. Бошимиз

қотди. Шу ҳасталик билан оғриб, даволанган беморлардан маслаҳат сўрадик. Охири тажрибали ходимлар фаолият юритувчи, халқимизга беминнат хизмат кўрсатаётган Республика ихтисослаштирилган кардиология илмий-амалий тиббиёт марказининг Сирдарё вилояти филиалига келдик. Бу ерда шароитимизни тушуниб, бизга давлатдан ордер олиш маслаҳатини беришди. Тегишли муассасага бориб, рўйхатга ёзилдик. Навбатим келганида муваффақиятли операция қилиндим, кўп ўтмай оёққа турдим.

Очиги, даволанишда давлатнинг кўмағи ҳақида ҳеч ўйлаб кўрмагандим. Буни халқимизга, тиббиёт соҳасига қаратилаётган эътиборнинг юксак ифодаси деб биламан. Бу ғамхўрлик-

дан бугун ижтимоий ҳимояга муҳтож кўпга юртдошларимиз беминнат фойдаланмоқда. Узоғи яқин, оғирингил бўлмоқда. Инсон қадри дегани, аслида, шу-да.

Чиндан-да, мамлакатимиз тиббиёти анча ўсди. Буни ҳатто энг мураккаб операциялар фақат марказий шаҳарларда эмас, чекка туман шифохоналарида ҳам амалга оширилаётгани мисолида кўрямиз. Бир пайтлар юртдошларимиз дардига даво излаб шаҳарма-шаҳар, юртам-юрт сарсонун саргардон бўлиб юрган бўлса, бугун шундоқ уйдан йироқ бўлмаган шифохонага мурожаат қилиб, кўли энгил фидойилар хизмати билан яна соғлом ҳаётга қайтмоқда. Бундай имкониятлар давлатимиз раҳбари та-

ташаббуси ва тақлифлари асосида рўй бераётгани одамни қувонтиради. Мана шундай дориламон, соғ-саломат, тотув кунларда қалбимизда эзгу орзу-ният, ҳаёлимизда фақат яхшиликлар, тилимизда шукроналик билан яшаш саодатимиздир.

